

MONOGRAFIA
POKONFERENCYJNA

SCIENCE,
RESEARCH, DEVELOPMENT #26

Economy. Management.
State and Law

Познань/Poznan

27.02.2020- 28.02.2020

U.D.C. 004+62+54+66+082

B.B.C. 94

Z 40

Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.

(1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii.

(28.02.2020) - Warszawa, 2020. - 24 str.

ISBN: 978-83-66401-36-5

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

Wszystkie artykuły naukowe są recenzowane przez dwóch członków Komitetu Naukowego.

Wszelkie prawa, w tym do rozpowszechniania i powielania materiałów opublikowanych w formie elektronicznej w monografii należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do monografii.

Publikacja elektroniczna.

«Diamond trading tour» ©

Warszawa 2020

ISBN: 978-83-66401-36-5

Redaktor naukowy:

W. Okulicz-Kozaryn, dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland.

KOMITET NAUKOWY:

W. Okulicz-Kozaryn (Przewodniczący), dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland;

С. Беленцов, д.п.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;

Z. Ćekerevac, Dr., full professor, «Union - Nikola Tesla» University Belgrade, Serbia;

Р. Латыпов, д.т.н., профессор, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), Россия;

И. Лемешевский, д.э.н., профессор, Белорусский государственный университет, Беларусь;

Е. Чекунова, д.п.н., профессор, Южно-Российский институт-филиал Российской академии народного хозяйства и государственной службы, Россия.

KOMITET ORGANIZACYJNY:

A. Murza (Przewodniczący), MBA, Ukraina;

A. Горохов, к.т.н., доцент, Юго-Западный государственный университет, Россия;

A. Kasprzyk, Dr, PWSZ im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska;

A. Malovychko, dr, EU Business University, Berlin – London – Paris - Poznań, EU;

S. Seregina, independent trainer and consultant, Netherlands;

M. Stych, dr, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska;

A. Tsimayeu, PhD, associate Professor, Belarusian State Agricultural Academy, Belarus.

I. Bulakh PhD of Architecture, Associate Professor Department of Design of the Architectural Environment, Kiev National University of Construction and Architecture

Recenzenci:

L. Nechaeva, PhD, Instytut PNPU im. K.D. Ushinskogo, Ukraina;

М. Ордынская, профессор, Южный федеральный университет, Россия.

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УПРАВЛІННІ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ

Марченко О. А., Яценко А. Д., Сальнікова М. В. 5

ДЕЯКІ ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ЯК ОБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОСТУПКУ

Тимчишин Т.М. 9

СУЧАСНІ МОДЕЛІ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Проць І. М., Кузьмочка Ю. В. 11

ОСНОВНІ ІНСТРУМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА СТИМУЛЮВАННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Оршанська М.І. 14

ВИКЛИКИ Й ЗАВДАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАЛЮТНО – ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ

Гевкалюк Н.М. 19

МИТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Пилипів О. М. 22

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УПРАВЛІННІ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ

Марченко Оксана Анатоліївна,

д.е.н., доцент, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь, Україна

Яценко Анастасія Дмитрівна,

к.геогр.н., Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь, Україна

Сальнікова Марина Вікторівна,

магістр економіки, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь, Україна

Ключові слова: зелений туризм, регіональне управління, інтеграційні процеси, туристичні консорціуми, кластери, мережі, стратегічні альянси, франчайзинг, конкурентні переваги.

Keywords: green tourism, regional management, integration processes, tourist consortia, clusters, networks, strategic alliances, franchising, competitive advantages.

Пріоритетність розвитку сільсько-го зеленого туризму в регіонах України зумовлена стимулюванням малого підприємництва, важливе для оздоровлення економіки аграрних районів країни, вирішенням низки напружених соціальних проблем регіонів, зокрема, масового безробіття, закордонного заробітчанства, складного соціального клімату тощо, збереженням етнокультурної самобутності історичних земель нашої держави, виступає ексклюзивною, міжнародно-туристичною, конкурентною перевагою, що дозволяє Україні бути серед основних осередків розвитку сільського туризму в Європі [2].

Враховуючи вище зазначені аспекти проаналізуємо особливості регіонального управління та регулювання зеленим туризмом на засадах посилен-

ня інтеграційних процесів. Під інтеграцією розуміється встановлення таких взаємовідносин між підприємствами, які забезпечують довгострокове зближення генеральних цілей підприємств, що інтегруються, й надають підприємствам такі переваги: зниження рівня невизначеності у поставці та збуті, обмеження конкуренції, спрощення впровадження технологічних новацій, зниження витрат. В основі інтеграції лежить принцип об'єднання власності, ресурсів, сфер діяльності. Організаційні форми інтеграції різноманітні і залежать від національної та регіональної специфіки. Але попри велику різноманітність форм об'єднань, головними розбіжностями є відносини власності та виробнича й контрактна кооперація.

Однією з форм інтеграції в зелено-

му туризмі може бути регіональне туристичне товариство (РТТ) – добровільне об'єднання зацікавлених осіб, створене з метою координації діяльності учасників, забезпечення захисту їхніх прав, інтересів у державних і інших органах, загальній реалізації різноманітних програм і проєктів щодо розвитку туристичної галузі й розподілу прибутку, отриманої від їхнього здійснення.

Регіональні туристичні товариства зеленого туризму сприяють формуванню ринку туристичних послуг; вдосконаленню інфраструктури й розвитку міжнародного й внутрішнього зеленого туризму; організації й ліцензуванню підприємницької діяльності в галузі внутрішнього й міжнародного туризму тощо. На територіях регіонів зі значним зосередженням земель рекреаційного призначення доцільним є створення окремих господарських комплексів, рекреаційних парків, спеціальних (вільних) економічних зон. Окрім сприяння управлінню регіональним розвитком зеленого туризму, створення таких територіально-господарських утворень також сприятиме подоланню депресивного характеру регіональної економіки, стимулюватиме структурні перетворення, активізує підприємницьку діяльність, пом'якшить проблеми зайнятості.

Організаційними формами управління регіональним розвитком зеленого туризму можуть виступати маркетингові консорціуми, конгломерати, громадські організації при навчальних закладах, які готують фахівців з ту-

ризму, об'єднання, створені з метою просування конкретного туристичного продукту, туристсько-інформаційні центри. Об'єднання зусиль дозволить не тільки забезпечити високий рівень обслуговування, широкий діапазон рекреаційних послуг, а й раціональне використання рекреаційних ресурсів і земель, узгодження заходів по їхній охороні, відновленню й підвищенню рекреаційної привабливості, що обумовить ріст конкурентоспроможності регіональної економіки. Передача земельних ділянок суб'єктам господарювання може здійснюватися на умовах оренди, концесії, субконтрактинга або франчайзинга.

Істотним завданням регіональної управлінської організаційної структури сфери зеленого туризму є створення відповідних інформаційних центрів, адже без реклами й інформації, що залучає споживачів певних послуг, розвиток туристсько-рекреаційної діяльності неможливий. Виходячи з цього держава заохочує регіональний розвиток туризму, створюючи для цього відповідні економічні й політичні умови, підтримуючи імідж туристичних регіонів, фінансуючи, наприклад, закордонні PR – акції по рекламуванню їх як привабливих для туризму місцевостей, виключаючи при цьому лобювання державою інтересів окремих підприємницьких структур, що є неприпустимим [5].

Одним з напрямків освоєння сільських територій є залучення до цього процесу як вітчизняних, так і іноземних інвесторів [2]. Підприємницька

діяльність у туристичній сфері здійснюється шляхом одержання валютного кредиту для побудови й експлуатації об'єктів, створення спільних міжнародних підприємств. В управлінні регіональним розвитком зеленого туризму певну роль можуть відігравати особливі територіально-господарські утворення у формі спеціальних (вільних) економічних зон.

Таким чином, об'єднання організацій індустрії зеленого туризму на території регіонів дозволяють їм набути багато конкурентних переваг, дозволить забезпечити не тільки раціональне використання рекреаційних ресурсів і земель з узгодженням заходів їхньої охорони, а й високий рівень обслуговування, надання широкого діапазону рекреаційних послуг, відновлення, підвищення рекреаційної привабливості туристичних destinations регіонів.

Найпоширенішими й найефективнішими й найменш ризиковим формами інтеграції на ринку туристичних послуг ХХІ століття є стратегічні альянси та франчайзинг. Члени альянсів зберігають свою економічну незалежність лише в тих напрямках, де не здійснюється співпраця. На відміну від мереж й готельних кооперацій стратегічні альянси є об'єднаннями незалежних туристичних підприємств, але вони об'єднуються за всіма параметрами, а не за де якими, як кооперативи і їхньою метою є формування та досягнення, головним чином, стратегічних цілей щодо прибутку, зростання, збільшення обсягів та розширення

сегментів ринку, створення конкурентних переваг.

Мережі, альянси та туристичні кластери – це результат структурної перебудови туристичної сфери й сусідської солідарності її підприємств. В підприємницьких мережах (альянсах) істотно зменшуються витрати, пов'язані з окремими видами діяльності, наприклад, закордонною комерційною діяльністю, спільним дослідженням ринку, маркетинговою діяльністю, участю у ярмарках і салонах, покращенням технології надання туристичних та курортно-оздоровчих послуг.

Таким чином, сучасні туристичні мережі являють собою різноманітну сукупність розгалужених груп туристичного бізнесу, пов'язаних між собою складно переплетеними організаційними, інформаційними, економічними, фінансовими, та іншими відносинами, певним чином інтегруючими спільні дії.

Поява такого типу інтеграції, як стратегічні альянси, пояснюється такими причинами: заповнення прогалин в існуючих ринках та технологічній базі; переведення надлишкової виробничої потужності в прибуток; зниження ризиків і видатків, пов'язаних з виходом на новий ринок туристичних послуг; прискорення розробки й початку виробництва нової продукції й послуг; економія на масштабах виробництва послуг; подолання законодавчих, митних і торгових бар'єрів; збільшення діапазону операцій; зниження видатків при скороченні операцій [5].

Об'єднання в стратегічні альянси, мережі та застосування франчайзингу є ефективними формами організації управління регіональним розвитком галузі туризму та його регулювання.

Теоретичне осмислення проблеми формування та розвитку інтеграційних процесів у зеленому туризмі як напряму регулювання його розвитку пов'язано із випереджаючим зростанням економіки на основі розвитку різних форм інтеграції суб'єктів господарювання загалом. Це ускладнює завдання регіонального регулювання галузі. З метою удосконалення теорії та практики визначення специфіки інтеграційних процесів у туризмі приділяється увага обґрунтуванню особливостей та іманентних ознак інтеграційних процесів суб'єктів туристичної діяльності, визначено їх вплив на параметри та динаміку інтегрованого розвитку.

Обґрунтовано, що врахування специфічних особливостей інтеграційних процесів є передумовою їх успішної реалізації у туризмі. Визначено взаємозв'язок особливостей інтеграційних процесів та проблем організації управління інтегрованими утвореннями. Орієнтація на особливості інтеграційних процесів у туризмі в

подальшому дозволить розробляти дієві механізми управління інтегрованими утвореннями та регулювання їх регіонального розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Указ Президента України «Про Основні засади розвитку соціальної сфери села». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1356/2000>.
2. Офіційний сайт Держтуризмкурорту України. Офіційна веб-сторінка: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tourism.gov.ua
3. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.unwto.org
4. Hassan Ali Al-Ababneh, Oksana A. Marchenko, Kateryna A. Pylypenko and Sergiy P.Kuchyn. Marketing in the sphere of postal communication of developing countries// Management Science Letters Volume: 9. – Issue: 10. – 2019. – P. 1609-1616.
5. Marchenko O., Nikolaevich O. Mechanisms of the improvement of the management of the innovation development in the field of tourism/ O.Marchenko, O.Nikolaevich // Institutional Basis of National Security Providing Sectors Innovation Development: monograph / edited by Dr. of Economics, Prof. O. Prokopenko, PhD in Economics V. Omelyanenko. Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2018. – 263 p. (P. 132-149)

ДЕЯКІ ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ЯК ОБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОСТУПКУ

Тимчишин Т.М.

Кандидат юридичних наук

Львівський державний університет внутрішніх справ

Визначення поняття «правила обігу вогнепальної зброї» в юридичній літературі на сьогодні відсутнє. І хоча вогнепальна зброя в суспільстві присутня практично завжди, процеси її легалізації проходить лише при встановленні ролі держави.

В проєкті Закону України «Про обіг зброї» дано наступне визначення поняття. «обіг (оборот) зброї» – виробництво зброї, торгівля зброєю, продаж, передача, придбання, колекціонування, експонування, спадкування, облік, зберігання, носіння, перевезення, транспортування, використання, вилучення, знищення, ввезення зброї до України та вивезення зброї з України [1].

Концепція обігу складається з двох основних частин: «обіг зброї» і «правила користування». При визначенні поняття – «правила» – одразу необхідно звернути увагу на множину поняття форми даного слова. Це значить, що правил є принаймні кілька. Ця ситуація полягає в тому: що поняття визначається словом «правило» в однині, а у множині, мають суттєві відмінності.

Отож вся наявна в країні вогнепальна зброя має два суперечливих статуси: або це «зброя легальна» – облікована і контрольована державою,

або «зброя нелегальна» – не врахована але не облікована державою. Згідно цього паралельно існують і дві сфери обігу вогнепальної зброї – «легалізація зброї» і «обіг нелегальної зброї». Основою «спеціального режиму обігу вогнепальної зброї» і «дозвільної системи в сфері обігу вогнепальної зброї» та «юридичної діяльності в сфері обігу вогнепальної зброї» є плеяда норм права, що містять правила обігу вогнепальної зброї.

Так. В. Шесток висловлює думку, що правила поводження зі зброєю, боеприпасами, радіоактивними матеріалами, вибуховими чи іншими речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточуючих, – це процес різного роду маніпуляцій з небезпечними засобами, матеріалами, речовинами і предметами з метою використання їх властивостей, а також зберігання, транспортування, обслуговування, ремонту та ін. [2, с.18].

Законодавець, формуючи правовій нормі певний конкретний спосіб функціонування в сфері обігу вогнепальної зброї, утворює точне правило у вигляді певного зобов'язання і тут же свідчить, в якій прийом це зобов'язання має бути виконано.

Якщо зобов'язання бездіяльне (для утримання від певних дій), то це зобов'язання.

Правила обігу вогнепальної зброї – це імперативні норми, вони категоричні і строго обов'язкові й не припускають якогось іншого трактування приписів котрі покладені в їх основу. Кожне правило обігу вогнепальної зброї, реалізоване через норму права як позитивне зобов'язання, категорично формулює тільки один варіант дії суб'єкта в сфері обігу вогнепальної зброї. Належність нормативного матеріалу до позитивних зобов'язань визначається наявністю в змісті норм правових або технічних слів на кшталт «повинен», «потрібно», «зобов'язаний», та інші.

Слід зауважити, що основна правил обігу зброї зосереджена в Інструкції «Про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та зазначених патронів, а також боеприпасів до зброї та вибухових матеріалів», затвердженої наказом МВС України від 21 серпня 1998 №622 [3].

Отже, сучасні відносини у сфері державного обігу зброї відображають

інтереси суспільства на сучасному етапі. Враховуючи аналогічні інтереси суб'єктів суспільних відносин у сфері обігу зброї держава здійснює правоохоронну діяльність щодо встановлення порядку управління, громадського порядку та громадської безпеки як об'єктів адміністративно-правової охорони, застосовуючи засоби адміністративного впливу до порушників правил обігу зброї.

Література:

1. Проект Закону України від 20.09.2019 № 1222-1. URL http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JI00522A.html
2. Шесток В. А. Нарушение правил обращения с оружием, боеприпасами, радиоактивными материалами, взрывчатыми и другими веществами и предметами, представляющими повышенную опасность для окружающих: Уголовно-правовой аспект: автореф. дис.... канд. юрид. наук: 12.00.08. М.: Рос. правовая акад. МЮ РФ, 2004. 25 с.
3. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боеприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: Наказ МВС України від 21.08.1998 № 622. Офіційний Вісник України. 1998. №42. С.1574.

СУЧАСНІ МОДЕЛІ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Проць Іванна Миколаївна

доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін,
кандидат юридичних наук

Львівський державний університет внутрішніх справ

Кузьмочка Юлія Володимирівна

здобувач вищої освіти 4 курсу, юридичного факультету,
освітнього ступеня «Бакалавр»

Львівський державний університет внутрішніх справ

Ключові слова: гендерна рівність, гендерна політика, міжнародні організації, громадянське суспільство, економіка.

Key words: gender equality, gender politics, international organizations, civil society, economy.

На шляху демократичного розвитку Україна прагне до створення громадянського суспільства на гуманітарних засадах. Україна останніми роками значно просунулася у вивченні та осмисленні гендерної проблематики. Ухвалення Конституції України створило нові правові гарантії формування громадянського суспільства. Вона закріпила нові засади громадянської організації суспільства та, зокрема, принцип рівності жінки і чоловіка. Гарантування Конституцією України принципу рівності прав і свобод громадян перед законом має важливе значення для розвитку діяльності органів виконавчої влади в напрямку забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків. Постановою Верховної Ради України від 29 червня 2004 року № 1904-IV схвалено Рекомендації парламентських слухань «Становище жінок в Україні: реалії та перспективи», окреслюється становище жінок в Україні, за-

значається, що протягом останніх років в Україні однією з гострих проблем залишається безробіття серед працездатного населення, переважну більшість якого становлять жінки [1].

Гендерною рівністю, як правило називають одинаків правовий статус чоловіків і жінок та рівні можливості для реалізації. Історично для людського суспільства була характерна не рівність чоловіків та жінок, тобто зовсім протилежне, в деяких аспектах це існує і в теперішньому часі. Останім часом це питання в числі пріоритетних, бо Україна рухається в Європу, а вона вимагає від нас вирішення цього питання на практиці тому що рівноправ'я одна із цінностей Європейського суспільства. Рівність може виражатися не тільки за ознакою статі, а рівність можливостей, рівність і участь молоді у розбудові громадянського суспільства, рівність у здобутті доступу до здобуття певної професії представниками різного віку, тобто так звана

вікова рівність. На щастя, в минулому залишилися часи коли найвище керівництво України було не то щоби не чутливим до гендерного питання, а з певним презирством, зверхністю ставилося до жінок, але часи міняються і Україна стала на Європейський шлях, і питання яке постійно розглядається в Європі це питання гендерної рівності [2, с. 43].

Впровадження гендерних аспектів у формуванні законодавства України – це питання соціальної справедливості, вирішення якого необхідне для забезпечення рівноправного та стійкого людського розвитку шляхом застосування найбільш результативних і ефективних методів державного втручання. Такий підхід розглядається як процес оцінки будь-якого планового заходу, зокрема законодавства, стратегій і програм в усіх сферах і на всіх рівнях з точки зору його впливу на жінок та чоловіків. Дана теорія ґрунтується перш за все на тому, що інтереси і досвід жінок, так само як і чоловіків, є невід’ємним критерієм у процесі розробки загальної концепції, здійснення моніторингу й оцінки напрямків державної політики в політичній, економічній і суспільній сферах для того, щоб жінки, і чоловіки могли одержувати рівну вигоду, а нерівність була викорінена. Рівність між чоловіком і жінкою – це одночасно і цінність, і привілей будь-якого суспільства. І хоча в різних кінцях світу це питання вирішується з різною швидкістю, тим не менш напрям залишається єдиним. Членство в ЄС є однією з головних стратегічних цілей України. Це означає послідовну орієнтацію на діючу в провідних європейських країнах

модель соціальної ринкової економіки, перевагами якої є високий рівень соціальних стандартів і розвитку гуманітарної сфери, ефективний захист прав працівників, розвинута система соціального захисту, принцип гендерної рівності. Позиція Європейського Союзу з досягнення гендерної рівності полягає в тому, що жінки і чоловіки повинні мати рівні права та можливості в усіх сферах життя суспільства. Для цього всі інститути ЄС мають впроваджувати проблематику рівності між чоловіками та жінками в усі галузі політики, всі програми і на всі рівні прийняття рішень [3, с. 134].

В Україні останнім часом дещо покращилася ситуація з представництвом жінок в органах державної влади, дещо збільшилося число жінок-народних депутатів. Наразі найбільші досягнення у сфері гендерної рівності спостерігаються на законодавчому рівні. Проте в багатьох інших сферах, у практичному втіленні суттєвого прогресу досягти не вдалося, що й зумовлює низькі позиції України в міжнародних рейтингах з гендерної рівності та значне відставання від європейських показників. В Україні, як і раніше, для жінок існують реальні перепони на ринку праці, і їх коріння містяться у самій системі організації зайнятості та у проблемах, з якими стикаються жінки, прагнучи поєднати професійну діяльність з виконанням сімейних обов’язків. Частково проблеми жіночої зайнятості могли б бути вирішені за рахунок державної підтримки практики зайнятості неповний робочий час. На відміну від країн ЄС, в Україні така практика є мало поширеною. Крім того,

зберігається гендерний дисбаланс і в оплаті праці, і в кар'єрному рості. Ці проблеми особливо загострюються сьогодні, в умовах підвищеного стресу та невпевненості в майбутньому, що є характерною рисою сучасної глобальної економіки.

Ураховуючи прогнози вітчизняних науковців-аналітиків, зміст української гендерної політики змінюватиметься, що означає перехід від функцій збереження жінок з боку держави до усвідомленого впровадження гендерної політики. Єврокомісія висловила свою прихильність до гендерної рівності, прийнявши «Жіночу хартію». Ця політична декларація зобов'язує Єврокомісію забезпечити рівні права у всіх її стратегіях і сприяти гендерній рівності. Відповідно до цього Статуту Комісія підтримує питання рівності між чоловіками і жінками в ЄС. Підхід до чоловіків і жінок, як і раніше, різний, що негативно позначається на економічній і соціальній згуртованості, стійкому зростанні, конкурентоспроможності та старінні населення в Європі. Особливо під час кризи потрібно приділяти увагу рівності прав у всіх галузях політики, що відповідає інтересам як жінок, так і чоловіків [4, с. 367].

Програма роботи Європейської комісії щодо забезпечення гендерної рівності є всеосяжною основою, в рамках якої розглядаються такі проблеми: рівна економічна незалежність; рівна оплата за рівну і еквівалентну роботу; рівність у процесах прийняття рішень; захист світу і цілісність – припинення насильства по відношенню до жінок; рівність у зо-

внішній політиці; міжсекторальні питання (гендерні ролі, право і управління). Європейська комісія щорічно доповідає про прогрес у досягненні рівності на рівні ЄС у рамках «Звіту про досягнутий прогрес в області рівності між жінками та чоловіками». У річному звіті також міститься ряд показників гендерної рівності, а саме співпраця з різними установами і суб'єктами у сфері гендерної рівності – урядами держав-членів, Європейським парламентом, організаціями соціальних партнерів, громадянського суспільства. Органи з питань рівності, міжнародні організації, агентства ЄС мають вирішальне значення для прогресу в цій сфері. Отже, гендерна політика або гендерна демократія в Україні намагається гарантувати рівність прав і свобод жінок та чоловіків відповідно до міжнародних норм законодавства з питань гендерної рівності.

Список літератури:

1. Про Рекомендації парламентських слухань «Становище жінок в Україні: реалії та перспективи»: Постанова ВРУ від 29.06.2004 № 1904-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1904-15>
2. Сулова О.І. Аналіз державної політики та нормативно-правових актів на відповідність принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, Київ, 2017. 90 с.
3. Головащенко І.О. Становлення теорії гендеру. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. К.: «К.І. С.», 2004. 536 с.
4. Чорнодон М.І. Визначення гендерних номінацій на основі аналізу гендерно маркованої періодики. Modern Problems of Improve Living Standards in Globalized World. 2017. С. 367 – 373.

ОСНОВНІ ІНСТРУМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА СТИМУЛЮВАННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Оршанська М.І.

аспірант кафедри економіки та менеджменту,
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Ключові слова: прямі іноземні інвестиції, інвестиційна діяльність, інструменти регулювання та стимулювання, економічний розвиток.

Keywords: foreign direct investment, investment activity, regulatory and incentive instruments, economic development.

Сьогодні для багатьох країн світу залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ) стало пріоритетним напрямом державної політики та важливим індикатором економічного розвитку. В результаті загальної тенденції до зниження бар'єрів на шляху ПІІ відбувається певна уніфікація національних режимів їх регулювання та стимулювання. У подібній ситуації неминуче зростає значення пільг і преференцій інвесторам як важливих інструментів залучення інвестицій, особливо з урахуванням того, що вони є основними чинниками впливу на інвестиційні рішення з боку держави.

Прискорення процесу лібералізації регулювання ПІІ призвело до того, що для різних галузей економіки нині пропонується достатньо широкий вибір місць можливого застосування капіталу. В результаті, інвестори, пов'язані з інфраструктурними проектами, мають можливість вибірково та прискіпливо підходити до оцінки інвестиційного клімату в тій чи іншій країні. Конкуренція за ПІІ з року в рік посилюється і в цих умовах вже недо-

статньо лише проводити ліберальну політику регулювання, а потрібні цілеспрямовані стимулюючі заходи із залучення іноземних інвесторів.

Як вказують експерти ООН, «щоб залучити ПІІ багатьом країнам передовсім потрібно створити уявлення про себе як про сприятливе місце для реалізації інвестиційних проектів, тобто, образно кажучи, позначити себе на умовній мапі світу, якою користуються міжнародні інвестори» [4, с. 109].

Зміна інвестиційного іміджу вимагає в першу чергу зусиль з надання інформації, що становить інтерес для інвесторів, зокрема, інформації загального характеру про країну та існуючі в ній інвестиційні можливості (загальноекономічні показники, стан окремих галузей, списки та конкретні дані про місцеві підприємства як потенційних партнерів або постачальників товарів, необхідних для реалізації інвестиційних проектів, детальна інформація про здійснювані або плановані програми приватизації тощо). Також необхідна інформація юридично-

го характеру, яка стосується законодавчого й адміністративного режимів регулювання ПІІ та, в цілому, діяльності приватного бізнесу, існуючих заходів стимулювання інвестицій, структури органів і процедур, з якими іноземному інвестору доведеться мати справу при здійсненні проекту.

Інформація про інвестиційні можливості країни та чинний в ній режим регулювання та стимулювання ПІІ особливо важлива, оскільки без наявності такої інформації міжнародні інвестори взагалі не розглядатимуть країну як можливого місця здійснення проектів. Подібну інформацію інвестори зазвичай отримують від міжнародних консультативно-дослідницьких фірм, які регулярно публікують відповідні довідники.

Однак, очевидно, що лише надання інформації є недостатньою умовою. Для широкомасштабного залучення іноземних інвесторів в сучасних умовах не обійтися без спеціальних стимулюючих заходів податкового, фінансового й організаційного характеру. Такі заходи покликані компенсувати існуючі вади загальноекономічної кон'юнктури або підвищити привабливість окремих галузей чи регіонів для здійснення інвестиційних проектів.

Нині у світі спостерігається активний процес розширення масштабів застосування спеціальних заходів щодо стимулювання ПІІ на загальнонаціональному, регіональному та місцевому рівнях. Однак, згідно з проведеними в останні роки дослідженнями, наявність спеціальних стимулів далеко не

завжди є основними чинниками, що приймаються міжнародними інвесторами при виборі місця розміщення того чи іншого проекту [3, с. 6]. Світовий досвід свідчить, що найбільш фундаментальні стимули для ПІІ належать до базисних характеристик економіки країни, тому зусилля з боку державних органів можуть допомогти лише частково компенсувати недостатню привабливість економіки для іноземних інвесторів. Ця констатація не заперечує необхідності й важливості здійснення активної політики залучення ПІІ, однак зумовлює усвідомлення об'єктивних меж ефективності державної політики регулювання та стимулювання ПІІ.

У різних країнах світу сьогодні відбувається конвергенція режимів регулювання ПІІ, тобто використовуються схожі комплекси стимулюючих і контролюючих заходів. Однак, навіть попри подібність декларованої політики щодо іноземних інвестицій, на практиці здійснення вкладень в різних країнах пов'язане з неоднаковими витратами часу та коштів на отримання необхідних дозволів і погоджень. Суттєві відмінності в реальних умовах здійснення інвестиційних проектів зберігаються й після початку їх реалізації (витрати на будівництво виробничих й інфраструктурних об'єктів, здійснення поточної господарської діяльності, експортно-імпорتنих операцій, механізми сплати податків, взаємодія з місцевою владою тощо). За інших рівних умов подібні відмінності неминуче позначаються на конкурен-

тоспроможності країн із погляду їх базисної привабливості для ПІІ. Тому цілеспрямовані зусилля зі зниження надмірних витрат на ведення бізнесу, в т. ч. пов'язаних із адміністративними й іншими бюрократичними моментами, безсумнівно повинні розглядатися як важлива складова стратегії підвищення привабливості країни для іноземних інвесторів.

Як свідчить зарубіжний досвід, ефективним заходом в цьому сенсі є побудова національної системи регулювання ПІІ за принципом «єдиного вікна», тобто коли інвестор має справу з одним державним органом або агентством («інвестиційні няні»), що допомагає перейти всі необхідні погоджувальні та дозвільні процедури для початку інвестиційного проекту. Однак така міра, на наш погляд, дасть необхідний результат лише за умови, коли відповідне агентство буде наділене достатніми повноваженнями, а існуюча в країні система і процедури регулювання інвестицій чітко визначені та не містять неформальних аспектів, пов'язаних з корупційними ризиками.

Аналіз науково-економічної літератури [2] та Всесвітніх звітів про інвестиції [4] дозволив виокремити три **основні категорії стимулів для ПІІ:**

1) *фіскальні стимули*, що уможливають зниження податкового навантаження на іноземного інвестора, поділяються на такі типи:

– ті, що впливають на прибуток (зниження, порівняно зі звичайною ставкою податку на прибуток; податкові канікули; дозвіл списувати збит-

ки, понесені інвестором у період податкових канікул і за рахунок майбутніх або минулих прибутків);

– ті, що впливають на капіталовкладення (прискорена амортизація; пільги на інвестування та реінвестування);

– ті, що належать до витрат на робочу силу (зниження, порівняно зі звичайними ставками відрахувань до соціальних фондів; відрахування з оподатковуваних доходів із урахуванням кількості зайнятих або розміру інших витрат, пов'язаних із робочою силою);

– ті, що пов'язані з реалізацією продукції (зниження корпоративного податку з урахуванням обсягу продажів);

– ті, що належать до ПДВ (зниження, порівняно зі звичайною ставкою податку на прибуток або відстрочка по його сплаті з урахуванням «чистої місцеві частки» у виробленій продукції; надання відстрочки по сплаті податку на прибуток з урахуванням обсягу чистої доданої вартості);

– ті, що належать до інших видів витрат інвесторів (відрахування з оподатковуваних доходів сум, рівних витратам на рекламу та маркетинг);

– ті, що належать до імпорту (звільнення від ввізного мита або його зниження для використовуваної при реалізації інвестиційного проекту іноземної сировини, устаткування, вузлів і компонентів);

– ті, що належать до експортної діяльності (звільнення від експортних мит; полегшене оподаткування доходів від експорту; зниження податків на до-

ходи від певних видів операцій, що забезпечують приплив в країну іноземної валюти, або від експорту промислової продукції; відстрочка сплати податків на внутрішні продажі з урахуванням обсягів експортних продажів; повернення ПДВ на експортовані товари; відстрочка зі сплати податку на прибуток з урахуванням «чистої місцевої частки» в експортованих товарах; відрахування з оподатковуваної бази витрат, котрі здійснюються за кордоном; пільги на капіталовкладення в експортні виробництва);

2) *фінансові стимули*, що поділяються на такі типи:

- гранти капіталу з боку уряду, або пряме субсидування (покриття за рахунок бюджету приймаючої країни частини витрат, пов'язаних із здійсненням проекту);

- пільгове кредитування (державні пільгові кредити; державні гарантії, під які залучаються приватні кредити; гарантовані експортні кредити);

- участь держави в капіталі підприємств, які створюються для здійснення інвестиційного проекту, пов'язаного з високим комерційним ризиком;

- державне пільгове страхування (ризиків, пов'язаних з нестійкістю курсу національної валюти, можливістю її девальвації; страхування від некомерційних ризиків, пов'язаних з ймовірністю експропріації власності або політичних, природних та інших катаклізмів);

3) *організаційні стимули*, покликані забезпечити підвищення прибутковості інвестиційного проекту нефінан-

совими способами поділяються на такі типи:

- пільги щодо забезпечення проекту необхідною інфраструктурою (надання за цінами, нижче ринкових, землі, споруд, будівель, виробничих приміщень; надання послуг зв'язку, транспорту, електро-, тепло-, газо- і водопостачання);

- пільгові послуги організаційного характеру (державне сприяння в пошуку джерел фінансування; допомога в здійсненні й управлінні проектом; проведення передінвестиційних досліджень; надання інформації про ринки та можливості доступу до джерел сировини або інфраструктурних послуг; консультування в галузі виробництва та маркетингу; допомога у підготовці та перепідготовці кадрів; допомога у заходах з посилення контролю над якістю продукції);

- ринкові преференції (преференційні урядові контракти; закриття внутрішнього ринку для інших інвесторів або експортерів готової продукції; надання монопольних прав на здійснення окремих видів діяльності);

- преференції в сфері валютного контролю (встановлення спеціального курсу обміну валют; спеціальні обмінні курси для угод з конверсії боргів у власність; усунення валютних ризиків за зовнішніми кредитами; репатріації прибутків і капіталу).

Отже, в останнє десятиліття в світі стійко простежується тенденція до лібералізації регулювання та стимулювання ПІІ. Це відбувається насамперед за рахунок кардинальної зміни став-

лення до ПІІ, тому уряди багатьох країн пішли на кардинальні кроки щодо полегшення доступу іноземного капіталу в національну економіку. Це зумовило наростання конкуренції за залучення ПІІ. Тут головні труднощі, на наш погляд, полягають у тому, що в умовах загальної лібералізації економічної політики на національному рівні, розширення мережі міжурядових інвестиційних угод та зростаючого рівня глобалізації в розпорядженні урядів залишається все менше регулюючих і стимулюючих інструментів. Стосовно регулювання та стимулювання ПІІ в Україні, то виходячи з міжнародного досвіду, можна констатувати, що здійснення ефективної політики в сфері залучення ПІІ потребує пе-

редовсім суттєвої концентрації уваги та ресурсів державних органів управління.

Література

1. Бажал, Ю. М. Місце і роль малого бізнесу в інноваційній моделі економічного розвитку. Серія: Економіка та менеджмент. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. 2016. № 9. С. 43–46.
2. Інвестологія: наука про інвестування / С. К. Реверчук, Н. Й. Реверчук, І. Г. Скормович та ін. Київ: Атіка, 2001. 264 с.
3. Черевиков Є. Л., Овчарова Л. П. Сучасний інструментарій фінансування інфраструктурних проектів. Наукові праці НДФІ. 2013. № 1. С. 3–9.
4. World Investment Report 2018: Investment and new industrial policies. New York: UNCTAD, 2018. URL : https://unctad.org/en/Publications Library/wir 2018_en.pdf.

ВИКЛИКИ Й ЗАВДАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАЛЮТНО – ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ

Гевкалюк Н.М.

викладач

Чортківський коледж економіки та підприємництва

Тернопільський національний економічний університет

Ключові слова: фінансова стабільність, фінансова система, індикатори фінансової стабільності.

Невизначеність на світових валютних ринках, щорічне зростання витрат на обслуговування зовнішнього боргу України, значний дефіцит торговельного балансу країни, високі девальваційні очікування населення та глобальна тенденція виведення капіталів із ринків, що розвиваються, в умовах переорієнтації інвесторів на ринки розвинених країн спричиняє виникнення загрози курсової та фінансової стабільності країни в цілому

Ризики національної банківської системи також обумовлені:

- високою концентрацією виданих кредитів і зростання простроченої заборгованості за кредитами;

- різким зростання портфеля цінних паперів, насамперед через збільшення частки державних цінних паперів, що посилює залежність банківської системи від стану державного бюджету і спроможності держави своєчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями;

- нестабільність і обмеженість ресурсної бази через ризики швидкого відпливу вкладів;

- необхідність сплати зовнішнім кредиторам значних обсягів заборго-

ваності у короткостроковому періоді;

- низька якість активів, що обумовлює недостатню прибутковість банків;

- нерозвиненість фінансових інструментів хеджування та страхування ризиків і похідних фінансових інструментів.[ ]

Труднощі забезпечення фінансової стабільності у після кризовий період в Україні зумовлено суттєвою сегментацією економічної і фінансової систем. Без усунення структурних диспропорцій реальним є ризик уповільнення економічної динаміки та поглиблення дисбалансів фінансової системи. Тому першочерговим завданням у після кризовий період є структурна модернізація економічної і фінансової систем України на основі вирішення традиційної для України суперечності між завданнями фінансової стабілізації та стимулювання темпів економічного зростання.

Стратегічною метою модернізації має стати суттєва зміна фінансових пропорцій і перерозподілу фінансових потоків на користь підприємств реального сектору економіки.[3,37]

Досягнення цієї мети передбачає вирішення таких завдань:

– впровадження механізмів регулювання спрямованості банківських кредитів з метою заохочення інноваційного кредитування реального сектору економіки;

– усунення диспропорцій у рівнях розвитку окремих секторів фінансової системи, накопичених у період докризового розвитку зростання, за рахунок більш активного розвитку небанківського сектору економіки;

– цілеспрямоване формування майбутніх структурних характеристик фінансової системи на основі максимального врахування майбутніх ризиків і потреб модернізації реального сектору економіки;

– формування стабілізаційних механізмів фінансової системи, що дозволить зберігати її роль як інструменту підтримки та стимулювання економічного зростання, стійкість і збалансованість;[5,40]

– посилення контролю за потоками капіталу через кордони України;

– формування механізму аналізу, контролю і моніторингу фінансової стабільності, що дозволить завчасно виявляти чинники та сектори вразливості фінансової системи; канали зв'язку між ними, приймати і реалізовувати превентивні рішення й заходи; відновлювати стабільність системи щодо розгортання кризових тенденцій;

– посилення контролю за діяльністю великих фінансових установ і системними ризиками;

– підвищення прозорості функціонування фінансової системи на основі подальшого вдосконалення сукупності

індикаторів фінансової стабільності. [2,54]

Забезпечення довгострокової фінансової стабільності, що базується на раціональному розміщенні й ефективному використанні фінансових ресурсів, позитивних темпах економічного зростання, врівноваженому платіжному балансі, потребує застосування інструментів за такими напрямками:

1. Стимулювання інвестиційних процесів за концентрації інвестиційних ресурсів по стратегічно важливим напрямкам модернізації реального сектору.

2. Підвищення рівня комунікаційної політики держави щодо змісту, напрямів та очікуваних наслідків заходів реформування фінансової системи; недопущення монетизації дефіциту бюджету та удосконалення структури емісійного механізму; насичення економіки кредитами, адекватно до грошового попиту з боку реального сектору економіки.[1,60]

3. Комплексне та системне застосування інструментів грошово-кредитної, податкової, конкурентної, структурної політики для забезпечення стабільно низьких темпів інфляції

4. Підвищення рівня капіталізації, ліквідності та якості активів банків, що зумовить посилення стійкості банківської системи.

5. Відмова від використання штучної «прив'язки» гривні до долара США як антиінфляційного заходу та перехід до формування гнучкої динаміки валютного курсу в межах валютного коридору; підвищення прозорості процесу курсо-

утворення завдяки запровадженню порядку звітування НБУ про обсяги щоденних валютних інтервенцій, ефективності застосованих заходів і причин виникнення кризових ситуацій;

6. Поліпшення сальдо поточного рахунку, у тому числі у спосіб створення умов для зростання експорту товарів і послуг та імпортозаміщення, контролю за нарощуванням валового зовнішнього боргу;

7. Посилення економічних важелів залучення капіталів у країну та розвиток захисних механізмів, здатних забезпечити незалежність фінансового сектору і контроль за валютними та фінансовими потоками через кордони України.

Список використаних джерел.

1. Бахолдин А. Финансовая стабильность, денежно-кредитная политика и банковские риски [Текст] / А.А. Бахолдин // Финансы и кредит.- 2007.- №5(245).- С. 59-61.
2. Варваренко Г. До питання визначення поняття «фінансова стабільність» [Текст] / Г.О. Варваренко, В.В. Сінельник // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – №1.- 2009. – С. 52-61.
3. Козюк В. Монетарні аспекти розвитку поглядів на проблему забезпечення глобальної фінансової стабільності / В.В. Козюк // Вісник НБУ. – 2007. – №4 (134). – С. 34-39.
4. «Стабільність банківської системи: загрози та шляхи їх подолання». Аналітична записка [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/>
5. Огонь Ц. Домінанти фінансової стабільності в розвитку зобов'язань держави / Ц.Г. Огонь // Фінанси України. – 2008.- №5.- С. 32-41.

МИТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Пилипів Ольга Михайлівна

Викладач

Чортківського коледжу економіки та підприємництва

Тернопільського національного економічного університету

Ключові слова: митна система; Державна фіскальна служба; пост-аудит; реформування; митний контроль.

Недосконала та складна економічна ситуація в країні, зміни у політичній сфері та суспільстві вимагають здійснення дієвого та ефективного реформування у державному управлінні. На даному етапі в пріоритеті держава потребує реформ митної системи.

Перебудова Державної фіскальної служби України триває ще з 2015 року, і хоча вона призвела до суттєвого покращення якості здійснення митної діяльності, існують певні недоліки, що призводять до суттєвих проблем, зокрема існують корупційні зловживання та певні дії під час здійснення митного опрацювання і перевірки під час встановлення податкового оцінювання товарів при оформленні митними органами.

Загалом, митну систему держави можна трактувати не тільки, як фінансово-організаційно-правові відносини, що виникають між індивідами з приводу торговельно-економічних відносин, органами митного контролю, певними державами, під час перетинання товарної продукції на митну територію країни та вивезення това-

рів, транспортних засобів, на які розповсюджуються митні тарифи та процедури. Також під митною системою розуміємо тарифні та нетарифні інструменти, принципи, методи їх установлення, ототожнюємо зі змінами чи відмінами, системою забезпечення організації своєчасної сплати митних рахунків у повному обсязі, та з державними органами що забезпечують контролювання та відповідальність за недотримання митного законодавства, а також на які покладено обов'язки здійснювати митну політику [3].

Отже, можна стверджувати, що митна система України є досить самостійною складовою державного управління, на ефективність якого здійснюють вплив різноманітні фактори, такі як соціальні, економічні та політичні.

Передусім нові зовнішньоекономічні відносини України та Європейського союзу розпочинались з Угоди про асоціацію у 2016 році у той же час було створено зону вільної торгівлі, що передбачало економічне зростання, співпраця у різних сферах, зокрема у енергетиці, також у промисловості,

транспортній сфері, і що вкрай важливо – захист населення. Зауважимо, що міжнародна торгівля для нашої країни передбачає зростання розмірів експортних операцій, а у зв'язку з цим і зростання рівня зайнятості населення і як наслідок, вдосконалення і покращення якості виробництва.

Не менш важливим аспектом у розвитку митних відносин та митної системи є взаємодія та взаєморозуміння між податковою сферою, платниками податків та митними органами, тому наступним кроком було підписання Меморандуму щодо основних напрямків вдосконалення митної справи. Але, державі потрібні ефективні дії, про це наполягало бізнес-середовище, що взаємодіє з українською митницею, підприємці першими відчують необхідність кардинальних змін у митній сфері оскільки в змозі зіставити митні процедури та стандарти інших країн світу.

Таким чином, на сьогодні стан митної системи України не можна назвати стабільним. Незважаючи на те, що митна система знаходячись певний час у складі Державної фіскальної служби України відокремилась та стала самостійною ланкою, в тенденції не може ефективно протидіяти різноманітним схемам, що спроможні мінімізувати сплату податків і зборів на митному кордоні, також не може впоратись із маніпуляціями із митними вартостями. Тому, на нашу думку митна система України потребує оптимізації і таких заходів, як: наближення митного законодавства до стандартів ЄС; сучасний автоматизований митний

контроль та мінімум персоналу на митницях при митному оформленні; система контролю за ввезними товарами, що перетинають митну територію України; митний пост-аудит для перевірки чинності операцій зовнішньоекономічної діяльності; підвищення кадрового рівня працівників митних органів і відповідно збільшити соціальне, матеріальне забезпечення.

Варто відзначити перелік найбільш масштабних змін у митній сфері, який встановила американська торгівельна палата в Україні у 2018 році, що визначається державою, а саме:

1. Необхідність реформування та перебудови митної справи.

2. Автоматизація оформлення операцій на митниці, та полегшення зовнішньої торгівлі, включаючи «Єдине вікно», тобто, спрощену систему оформлення митних процедур експортно-імпортних вантажних перевезень.

3. І ще один фактор – нейтралізація нелегальної торгівлі, протизаконне переміщення чи ввезення товарів, безпосередньо посягання на інтелектуальну власність [2].

Отож зрозуміло, що найбільш проблемними аспектами в митній сфері є недосконалість діючого митного законодавства, що дозволяє несумлінним індивідам зовнішньоекономічної торгівлі провадити протиправні дії з метою отримання немотивованих прибутків. Зокрема відзначимо застарілу митну інфраструктуру, техніку, програмні продукти, оскільки суб'єктам міжнародної торгівлі зручніше здійс-

снювати подання документів, різноманітних операцій та митних процедур в електронному вигляді, тобто максимальне зменшення кількості людського фактору. Ще одним недоліком можна назвати, відсутність на рівні центрального апарату, єдиної загальної бази для систематизації та аналізу виконання законодавчих норм.

Отже, ми розглянули та проаналізували особливості митної системи України. Визначили місце та роль митної системи України в контексті даної проблематики на сучасному етапі, зокрема самостійність митної системи як механізму державного управління. Привели аргументи того, що митна система України відчуває потребу у реформуванні, що у підсумку безпосередньо призведе до розвитку національної економіки та підвищення конкурентоспроможності виробництва країни і вітчизняних товаровиробників.

Список використаної літератури:

1. Акуленко Л. Початок режиму вільної

торгівлі з ЄС. Які зміни чекають на український бізнес [Електронний ресурс] / Л. Акуленко, О. Бровко, В. Микуляк // Європейська правда. – 2015. – Режим доступу: <http://www.euointegration.com.ua/articles/2015/11/26/7041241/> (Дата звернення: 25.02.2020).

2. Керівні принципи для митної справи в Україні. Офіційний веб-портал Американської торговельної палати в Україні. – Режим доступу: [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-guidelines-for-customspolicy-in-ukraine-ua/\\$FILE/ey-guidelines-for-customspolicy-in-ukraine-ua.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-guidelines-for-customspolicy-in-ukraine-ua/$FILE/ey-guidelines-for-customspolicy-in-ukraine-ua.pdf) (Дата звернення: 26.02.2020).

3. Мартинюк В.П. Митна система України та її фінансово-регулюючий потенціал. //Механізм регулювання економіки. 2010. № 3. С. 84–92.

4. Пашко П.В., Наумич Ю. С. Митна безпека як важлива складова економічної безпеки держави // Вісн. АМСУ. – 2005. – № 3. – С. 3-7

5. Пашко П. В. Понятійний апарат системи забезпечення митної безпекоспроможності / П. В. Пашко // Економіка та управління національним господарством. – 2009. – С. 62–68.